

Alytaus
miesto
savivaldybės

VISUOMENĖS
SVEIKATOS
BIURAS

ALYTAUS MIESTO
SAVIVALDYBĖS
GYVENTOJŲ MIRTINGUMAS
2016 M. (IŠANKSTINIAIS
DUOMENIMIS)

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. vidutiniškai Alytaus mieste gyveno 53 682 gyventojai. Iš jų 44 879 gyventojai buvo suaugusieji ir 8 804 gyventojai buvo vaikai (0–17 m. amžiaus). Praėjusiais metais, Alytuje gimė 488 vaikai, mirė 653 asmenys, kai 2015 m. gimė 508 vaikai ir mirė 664 asmenys. 2016 m. natūralus gyventojų prieaugis siekė -3,1/1 000 gyventojų (2015 m. – -2,8/1 000 gyventojų), kai Lietuvoje -3,5/1 000 gyventojų. Neigiamas natūralus gyventojų prieaugis priklauso nuo senėjančios visuomenės, nes ilgėja gyvenimo trukmė bei mažėjančio gimstamumo.

Pastaruosius dvejus metus Lietuvoje mirusių kūdikių skaičius didėja. 2016 m. mirė 139 kūdikiai (vaikai iki 1 metų), lyginant su 2015 m. – 7 kūdikiais daugiau. 2016 m. iš viso mirė 68 berniukai ir 71 mergaitė. Alytaus mieste 2016 m. mirė 4 kūdikiai (8,2 mirusiųjų 1 000 gyvų gimusiųjų), t. y. 1 kūdikiu daugiau nei 2015 m. (5,9 mirusiųjų 1 000 gyvų gimusiųjų) (1 lentelė). Pagrindinės kūdikių mirties priežastys buvo įgimtos formavimosi ydos (40,3 proc.) ir perinatalinio laikotarpio ligos (30,2 proc.).

1 lentelė. Kūdikių mirtingumas Alytaus apskrityje ir Alytaus mieste 2012–2016 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
	Abs. sk.	Abs. sk.	Abs. sk.	Abs. sk.	Abs. sk.
Alytaus apskritis	7	6	4	8	8
Alytaus m. sav.	3	2	2	3	4

Saltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Lietuvoje 2016 m. mirė 41 106 žmonės, t. y. 670 asmenų mažiau negu 2015 metais. Išankstiniais duomenimis, Alytaus mieste 2016 m. 100 000 gyventojų teko 1216,4 mirusiojo, 2015 m. 100 000 gyventojų teko 1206,7 mirusiojo, t. y. daugiau nei 2014 m. – 1107,4/100 000 gyv. Lyginant tarp visų 60 šalies savivaldybių, 2016 m. Alytaus miestas užėmė septintąją vietą pagal mažiausią gyventojų mirtingumą. Mažesnis mirtingumas nei Alytuje praėjusiais metais buvo Klaipėdos rajono, Vilniaus miesto ir rajono, Kauno rajono, Mažeikių rajono ir Neringos savivaldybėse.

Mirties priežasčių struktūra jau daugelį metų išlieka nepakitusi. Trys pagrindinės mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, išorinės mirties priežastys, Lietuvoje 2016 m. nuo kraujotakos sistemos ligų mirė daugiau nei pusė, t. y. 56,2 proc., nuo piktybinių navikų – 19,9 proc., o nuo išorinių mirties priežasčių – 7,4 proc. visų mirusiųjų. Šios trys priežastys 2016 m. sudarė 83,6 proc. visų mirties priežasčių. Alytaus mieste šios trys pagrindinės mirties priežastys 2016 m. sudarė 84,4 proc., 2015 m. sudarė 83,5 proc., 2014 m. – 85,04 proc., o 2013 m. – 84,5 proc. visų mirties priežasčių.

Praėjusiais metais, daugiau moterų nei vyrų mirė nuo kraujotakos sistemos ligų ir piktybinių navikų. Vyre tarpe daugiau mirė vyrų nuo išorinių mirties priežasčių, virškinimo sistemos, kvėpavimo sistemos ligų bei infekcinių susirgimų (2 lentelė). Kraujotakos sistemos ligas dažniausiai sudaro išeminės širdies ligos, smegenų kraujagyslių (cerebrovaskulinių) ligos. Dažniausiai pasitaikantys piktybiniai navikai tarp vyrų yra trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai, priešinės liaukos, skrandžio.

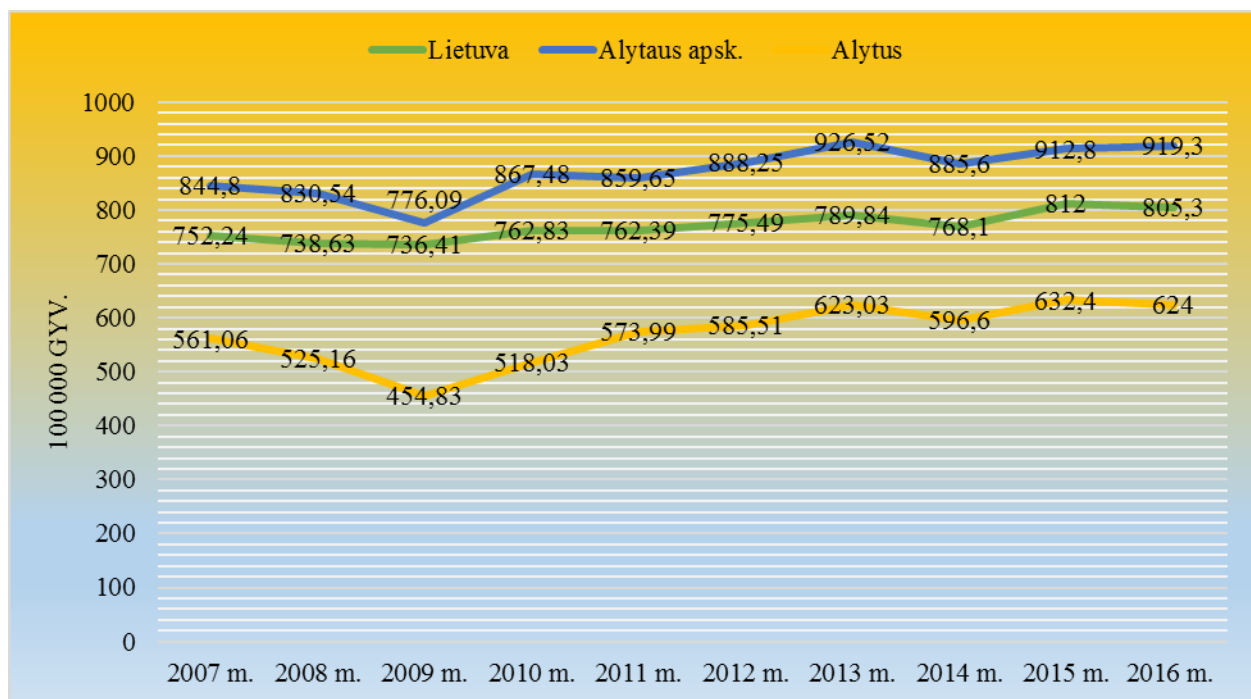
2 lentelė. Alytaus miesto vyrų ir moterų mirtingumas pagal priežastis 2016 m.

Vyrai				Moterys			
Eil. Nr.	Mirties priežastys	Mirusiųjų skaičius	Proc.	Eil. Nr.	Mirties priežastys	Mirusiųjų skaičius	Proc.
1.	Kraujotakos	150	44,6	1.	Kraujotakos	185	58,4

	sistemos ligos				sistemos ligos		
2.	Piktybiniai navikai	77	22,9	2.	Piktybiniai navikai	85	26,8
3.	Išorinės mirties priežastys	44	13,1	3.	Virškinimo sistemos ligos	12	3,8
4.	Virškinimo sistemos ligos	20	5,9	4.	Išorinės mirties priežastys	10	3,2
5.	Kvėpavimo sistemos ligos	13	3,9	5.	Infekcinės ligos	5	1,6
6.	Infekcinės ligos	9	2,7	6.	Kvėpavimo sistemos ligos	2	0,6
7.	Kitos mirties priežastys		6,9	7.	Kitos mirties priežastys		5,6

Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registro duomenys (išankstiniai duomenys)

Alytuje nuo kraujotakos sistemos 2016 m. mirė 51,3 proc. (2015 m. – 52,9 proc., 2014 m. – 53,9 proc.), nuo piktybinių navikų – 24,8 proc. (2015 m. – 21,8 proc., 2014 m. – 21,8 proc.), o nuo išorinių mirties priežasčių – 8,3 proc. (2015 m. – 9,3 proc.) nuo visų mirusiųjų.

1 pav. Gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų Lietuvoje, Alytaus apskrityje ir Alytaus mieste 2007–2016 m. 100 000 gyventojų

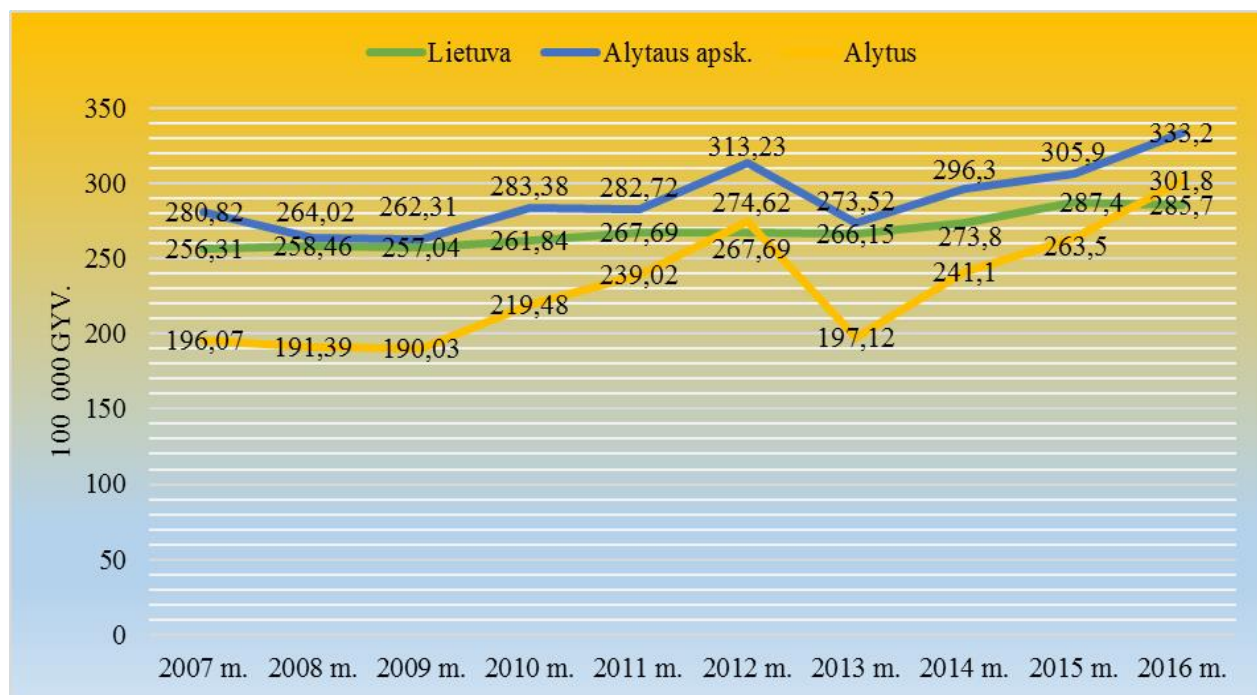
(Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registro duomenys)

2007–2016 m. Alytaus miesto gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų, mažesnis už Lietuvos ir apskrities vidurkį (1 pav.).

2016 m. Alytuje mirė 336 vyrai (2015 m. – 351 vyras, 2014 m. – 340 vyrai). Vyrų mirtingumo rodiklis 2016 m. buvo 1369,5/100 000 vyrų (2015 m. – 1391,9/100 000 vyrų).

Daugiausia (44,6 proc.) vyrų mirė nuo kraujotakos sistemos ligų, iš kurių dažniausios išeminės širdies ligos, smegenų kraujagyslių (cerebrovaskulinių) ligos. Nuo piktybinių navikų 2016 m. Lietuvoje mirė 4 525 vyrai, t. y. 22,3 proc. visų mirusių vyrų.

2007–2016 m. mirtingumas nuo piktybinių navikų neviršijo šalies ir apskrities vidurkio, tačiau padidėjo (2 pav.).

2 pav. Gyventojų mirtingumas nuo piktybinių navikų Lietuvoje, Alytaus apskrityje ir Alytaus mieste 2007–2016 m. 100 000 gyventojų

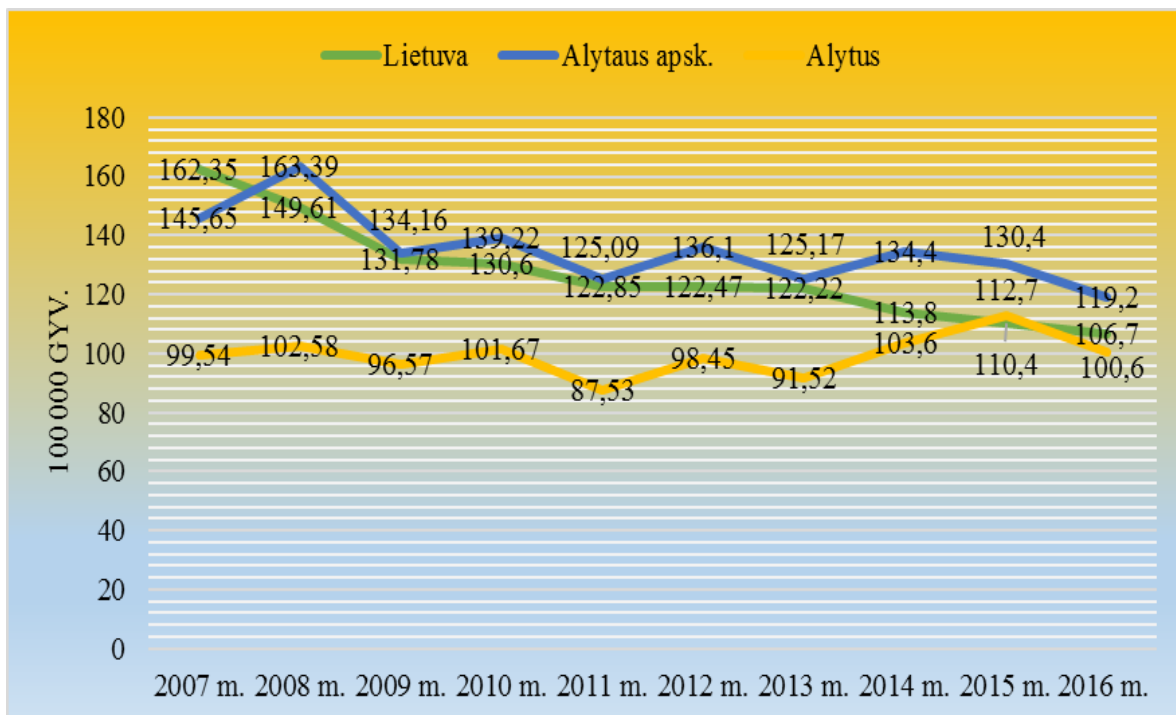
(Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registro duomenys)

Alytuje 2016 m. nuo piktybinių navikų mirė 77 vyrai, t. y. 22,9 proc. (2015 m. – 22,5 proc.) visų mirusių vyrų. Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai sudarė daugiausiai mirčių tarp vyrų, antroje vietoje priešinės liaukos, o trečioje skrandžio piktybiniai navikai.

2016 m. Lietuvoje dėl išorinių mirties priežasčių žuvo 2 318 vyrų, tai sudarė 11,4 proc. nuo visų mirusiųjų.

Mirtingumas dėl išorinių mirties priežasčių vis dar išlieka aukštas. 2007–2016 m. Alytaus mieste buvo mažesnis Alytaus apskrityje ir Lietuvoje, tačiau 2015 m. nežymiai viršijo Lietuvos vidurkį, 2016 m. sumažėjo (3 pav.).

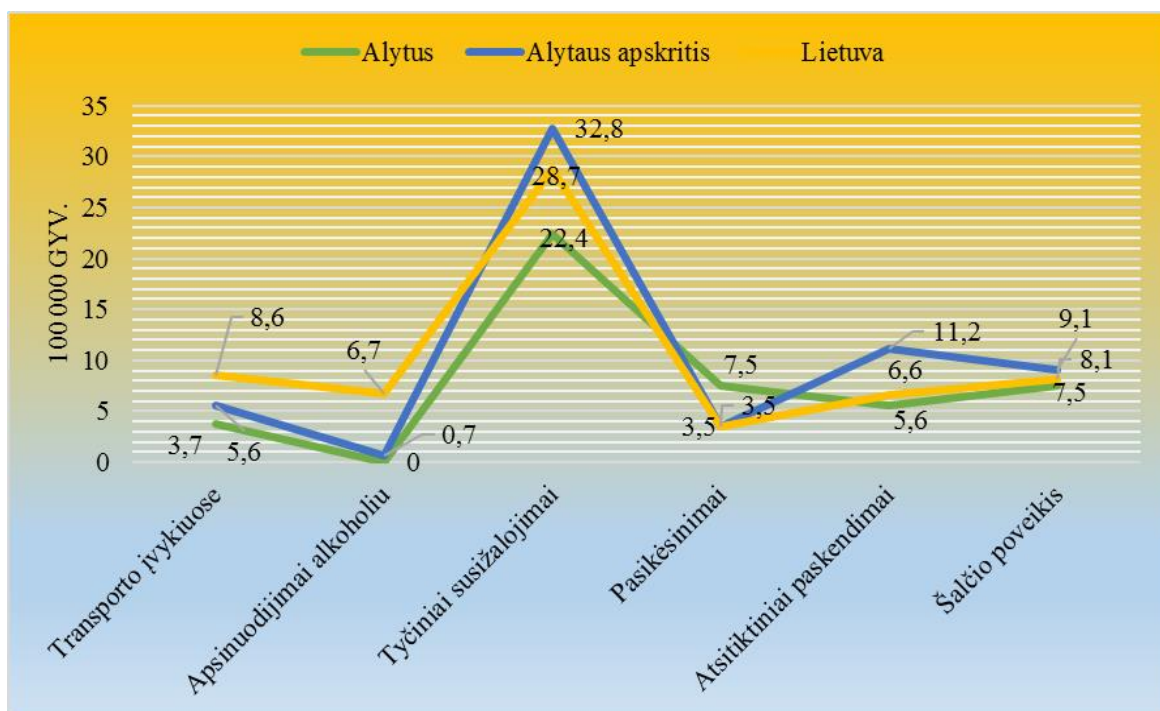
Alytuje 2016 m. dėl išorinių mirties priežasčių mirė 44 vyrai. 22,2 proc. tarp visų išorinių mirties priežasčių sudarė savižudybės. Savižudybė – ilgalaikis procesas, nulemtas labai daugelio dvasinių, psichologinių, socialinių, psichopatologinių veiksnių. Tai valingas, paties žmogaus atliktas gyvybei grėsmingas veiksmas, sukeliantis mirtį. Alytaus mieste 2016 metais mirtingumas nuo savižudybių siekė – 22,4 atv/100 000 gyv., 2015 m. – 36,3 atv/100 000 gyv., o 2014 32,2atv./100 000 gyventojų. Analizuojant mirtingumą nuo savižudybių pagal lytį, 2016 metais Alytaus mieste nusižudė 10 vyrų ir 2 moterys (2015 m. – 17 vyrų ir 3 moterys, o 2014 m. 17 vyrų ir 1 moteris). Mirties priežasčių struktūroje moterų išorinės mirties priežastys buvo ketvirtoje vietoje, o vyrų tarpe užėmė trečiąją vietą. Tai rodo, kad moterys yra linkusios mažiau rizikuoti, jų elgsena nėra tokia rizikinga ir save žalojanti.

3 pav. Gyventojų mirtingumas nuo išorinių mirties priežasčių Lietuvoje, Alytaus apskrityje ir Alytaus mieste 2007–2016 m. 100 000 gyventojų

(Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registro duomenys)

2016 m. Alytaus mieste didžiausią dalį tarp išorinių mirties priežasčių sudarė savivudybės – 100 000 gyv./ teko 22,4 atvejo neviršijo Lietuvos vidurkio (4 pav.).

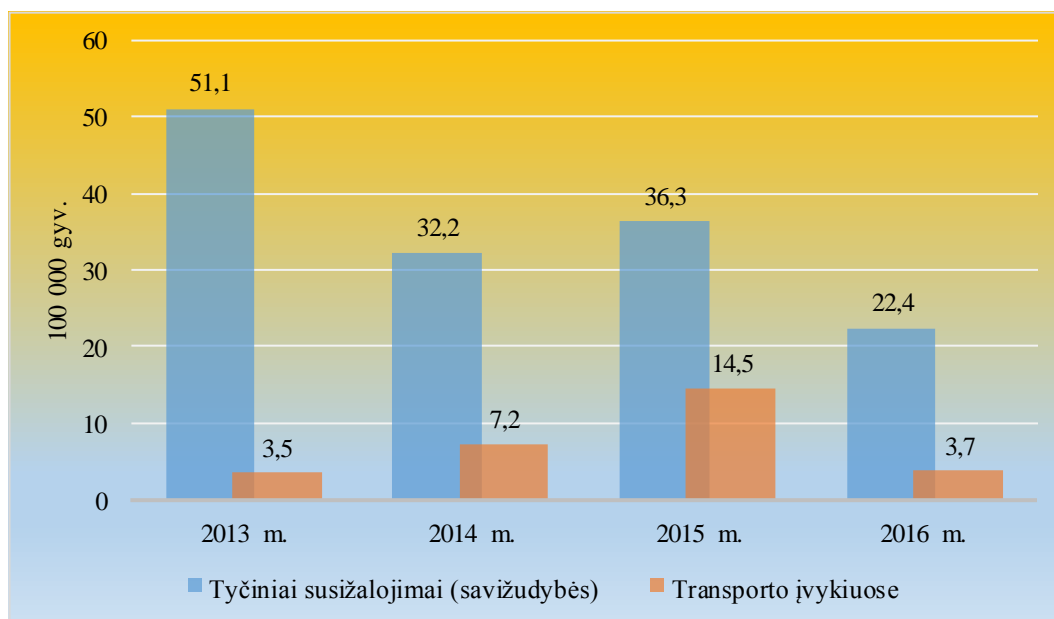

4 pav. Mirtingumo dėl išorinių priežasčių pasiskirstymas Lietuvoje, Alytaus apskrityje ir Alytaus mieste 2016 m. 100 000 gyventojų

(Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registro duomenys)

Alytaus mieste 2016 m. tyčinių susižalojimų (savižudybių) ir mirčių transporto įvykiuose sumažėjo (5 pav.).

Ketvirtoje vietoje vyrų mirties priežasčių struktūroje yra virškinimo sistemos ligos. 2016 m. Lietuvoje nuo jų mirė 1 223 vyrai, t. y. 6,0 proc. visų mirusių vyrų. Alytuje tuo pačiu laikotarpiu nuo virškinimo sistemos ligų mirė 20 vyrų, t. y. 5,9 proc. visų mirusių vyrų. Nuo virškinimo sistemos ligų kas antram mirusiam vyrui pagrindinė mirties priežastis buvo lėtinė kepenų liga.

5 pav. Mirtingumo dėl tyčinių susižalojimų ir transporto įvykiuose pasiskirstymas Alytaus mieste, 2013–2016 m. 100 000 gyventojų

(Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registro duomenys)

Mirties priežasčių struktūroje moterų tarpe virškinimo sistemos ligos buvo trečioje vietoje. 2016 m. Lietuvoje 942 moterys, t. y. 4,5 proc. nuo visų mirusių moterų. Alytuje tuo pačiu laikotarpiu nuo virškinimo sistemos ligų mirė 12 moterų, t. y. 3,8 proc. visų mirusių moterų.

Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro informacija